

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Extranger, 5.

ARREGLANTSE PERA LAS FESTAS DEL CINQUANTENARI

— Apa, ja fas prou goig, Clavé.

— No, Frederich; però rebre els meus estimats deixebles tot me sembla poch.

CRÒNICA

FRUYT D'AMOR

HE vacilat una mica ans de decidirme á dedicar aquesta *Crònica* al llibre escrit per un amich, per un company, per un dels de casa nostra, y estampat á casa nostra també, pera presentarlo al públich, com se mereix, ricament vestit de las festas... Pero per fi he vensut la repugnancia dels primers moments, segur de que tant l'amich com l'editor me perdonarán si rompo la rutina que imposa en aquests cassos una continencia que, al meu entendre, pot tenir molt de convencional.

¿Per quina rahó—m'he preguntat—els que mantenim diari contacte en las tascas periodísticas, ens hem de privar, quan de l'obra de qualsevol de nosaltres se tracta, de comunicar al públich las nostras impresions lleals y sinceras? Lo que 'ns dihém entre nosaltres ¿per quin motiu no hem de poderho estampar en lletres de motllo? Y quan el judici que n'havém format es favorable, ó més que favorable entussiasta, bullintnos dintre de la conciencia ab ansias d'exhalarse, ¿per qué 'ns hem de reprimir ab gran mortificació del nostre caràcter expansiu y franch?

En el cas present he considerat que ningú s'atrevirá á acusarme de tocar el bombo en honor d'un company, puig tothom que llegeixi la seva obra no podrà menys de fruhirla y admirarla, reconeixent que no 'l necessita l'estrepit de la ponderació insensata. Y si 'l necessita, al autor, més que un obsequi li inferiria un agravi, l'agravi de posarlo en ridícul, posantm'hi jo mateix al ensemps, cosa que no 'ns mereixém ni ell ni jo, y que no faré may ab cap persona á qui estimi, com estimo al poeta de *Fruyt d'amor*.

* * *

L'estiu passat, trobantme á Sant Geroni de la Murtra, m'escrigué en Pepet Burgas que tenia ganas de venir á llegirme uns versos. El diumenje següent, responent á la meva carta agrahtintli el favor que 'm dispensava, el tinguí allí, y després d'esmorzar en bona companyia, asseguts á l'ombra de unas alzinas, rebent del mar las alenadas frescas y del sol una que altra amorosa llambregada á través del tupit follatje, acompanyats de cants de cigala y escotxeigs de perdiu, doná lectura á son manuscrit, á son *Poema del fill*, com aixís el titulava.

¿Quina impressió 'm produhí? La de una poesia sincera, dolsa y aromática com una bresca de mel, pura, tendre y penetrant com un afalach de verje. Recordo que tot sovint-li feya llegir dos y tres vegadas las breus, las concisas composicions en que ha enmotllat els seus pensaments. Ell se figurava que ho feya per no haverlas entés prou bé, ó per buscarhi imperfeccions ó defectes... Res de aixó: era pera paladejarlas millor, pel gust de repetir, com se fa ab els plats exquisits quan s'es *gourmet*, y jo presumo de serho en els áplats de la poesia.

Al final de la lectura no li calgué demanarme la opinió, que prou vaig anticiparli ab una estreta abrassada, d'aquellas que l'emoció produheix fent vibrar els nervis y espurnejar els ulls.

Y en Pepet Burgas, que té encare avuy els rubors de un noy, revelació de una modestia innata, se quedá tot enrojolat, més joyós y content que si hagués tret la rifa, porque per ell, estich segur, que no hi ha al món riquesa comparable al goig íntim de produhir bellesa.

Y allá, dessota aquell dossier de alzinas, al bes del oreig y entre las lluhissors del sol que 'ns llambregava á través del tupit follatje, el *Poema del fill*, títul que no li agradava prou per massa pretencions, y *El reyet de casa*, que tampoch li feya pesa per massa casolá, fou batejat ab el de *Fruyt d'amor*, en recordansa de *Vidamor*, en el qual en Burgas se revelá el més íntim y delicat dels poetas catalans, que consagran la seva inspiració al culte de la familia, embellint la llar doméstica ab els esplendors de una poesia fresca, natural, espontánia.

* * *

Per aixó ha nascut en Burgas: per estimar. *Vidamor* fou l'iniciació de una poesia amorosa, sana, brollada á raudals de un cor pur y honrat, que troba á casa seva lo

JOSEPH BURGAS

Aquí 'l tenen, caballés;
aquí 'l tenen tal com es.

que tothom hi té; pero lo que no tothom sab veure ni sentir: un mon de goigs, un paradís d' esplays. Mes aquella iniciació tan hermosa ha arribat á la seva plenitud en *Fruyt d' amor*. L' espós es esdevingut pare: ja ho té tot.

Ho comensa á tenir desde que la seva companyera li dóna una cosa á cau d' orella; tota torbada per una estranya ansietat, plena de joia y emoció:

—«Soch mare!—ha dit com quí no gosa abandonar-se á n' el meu pit.
Y en un bell nimbe de llum rosa tot el seu rostre ha resplandit.

Desde aquell punt, la idea amable de un fill robust, bó, intel·ligent com un desitj inexplicable vingué á arrelar en mon pensament.

¡Anunciació!... Secret que inicias el goig de viure esplendorós, tu ets la millor de las caricias que de l' esposa reb l' espós.»

A l' *Anunciació*, segueix *Germinat*, que fá dir al poeta:

«Mentres en la fosca entranya l' infant pren forma y 's mou son blau pervindre comenso á teixir en somnis jo.»

Y vé la *Plenitud* que inspira al autor un de sos cants mes hermosos: l' enaltiment de la bellesa de la mare realçada pel fruyt que porta en sas entranyas.

«Vejessiu la meva amor de quín modo evolucionat!

Las línyas del seu semblant han pres aire de noblesa; son front se vá iluminant ab un nimbe de puresa.

Sas curvas guanyan relleu, sa boca 's brinda mitj-closa. ¡Benvingut sigas, fill meu, que m' embelleixes la esposa!»

Y aquell fill no nascut encare ja es l' *amo de casa*.

«Tot lo que avuy 's pensa, 's fá y 's dóna en ma llar estimada, tot giravolta entorn del viatjer qu' entre tenebras vaga. Quatre mesos avants de vení al món s' ha fet amo de casa, com era amo temps ha del pensament y del cor del seu pare.»

Arriba l' hora de la *Deslliuransa*: l' infant al saltá á la vida plora, y l' seu plor ompla de alegríá l' cor de son pare.

Però la mare ha sufert molt. El poeta contradíu el refrá vulgar: «Fill sense dolor—mare sense amor.» Per ell son y han sigut: «*amor y dolor, sinónims de mare.*»

Volén ara veure dos estampas preciosas? L' una espiritualista com obra de un pintor de rondalla: l' altre naturalista, y de avuy, palpitant de veritat; un quadret de vida. ¡Quín contrast, y al mateix temps quína armonía de inspiració!

CANSÓ DE BRESSOL

Angel de la Son—desplega tas alas; tornate'n al cel—que 'l meu fill ja calla: té quí 'l fá adormir—y el bressola y canta.

Tornate'n al cel,—Angel de la Guarda, que al fill del meu cor—ja 'l guarda un altre ángel, que aprop seu li cus,—la robeta blanca.

Angel de la Son,—Angel de la Guarda diguéuli al bon Deu—que no 'n passi ansia, que 'l meu fillet dorm—y 'l vetlla sa mare.»

MAMANT

«El patarrell quan mama hi posa un pam de greix.

Xarrupa que xarrupa fins bé que s' hi ensopeix.

Segut prop de ma esposa jo l' estich contemplant.

Colgat per la mamella ell vá xuclant, xuclant.

S' ha deixondit al últim

y en mí fixa l' ull víu, m' allarga las manetas, aixampla 'l nas y ríu.

Ab una revolada torna á arrapà el mugró. La mare fá una débil muèca de doló.

Tota aquesta part del llibre sorprén per la justesa d' expressió, per l' intimitat del afecte paternal. Ja 'l nen dona 'l primer pas.

«A las pocas passas—va de tomballons... La mareta hi corre—quan sent aquells plors.

—Dona'm la maneta,—reyet del meu cor que 'l camí del viurer—es molt escabrós.

El pare riu y ploa. L' enterro del fill de una vehina li dona terribles frisansas. Un día veu á la mare tan hermosa, que anyora l' estimar. Pero exclama:

»Mes prefereixo deixarte y allunyarme del perill, que no vuy enmatzinarte que no vuy matá al meu fill.

A lo millor de sos jochs y manyaguerías, sent tota la grandesa de la paternitat, y l' expressa en aquests hermosos versos.

PATERNAL

»Deixar llevar d' existencia, disfrutar de un descendent es el goig per excelencia dels qu' estiman conscientment.

Rebre per fí en nostres brassos el dols fruyt del nostre amor, espiarli 'ls primers passos, aixugarli 'l primer plor es lograr la recompensa del sufrir de cada instant es reviure ab joia inmensa tota una vida triomfant.

La existencia repetida tenint un fill crech tení. Com si 'm doblesin la vida sento á n' ell dintre de mí.

¡Que n' ets de consoladora oh, santa paternitat! Tu m' has fet rebre avans d' hora el bes de la eternitat.»

* * *

¿No es cert que aixó es hermosíssim? Donchs hermós com aixó es tot lo que falta del llibre, y que ompla las dos darreras parts: *Malaria y Sahó*.

El nen cau malalt. ¡Quínas inquietuts més crudels! ¡Quína invocació més sentida al Sol Solet pare de tots! Las esperansas renaixen. Al camp recobra 'l nen la salut perduda. Potser aquesta es la part més cor-prenedora. No hi haurá pares que no hajan sentit lo que sent l' autor del llibre en presencia del seu fill malalt; pero may cap poeta ha expressat ab tanta emoció aquest estat d' ánim.

Y vé la *Sahó*: el nen va creixent. Es víu, entramaliat, fa el goig dels seus pares. L' autor el vol tal com ell, noble, bó, desinteressat, un altre ell mateix, y es per aixó que li endressa aquests versos:

«Dignament coronada la meva obra veurè, si vas seguint sá y bó com ets. Tot el bè que fa un pare ja se 'l cobra ab els petons que al fill li porta fets.

Crech en ton verge cor y en ell confío, content, llasantme en brassos de la sort; y en pach dels meus petons sols me reffo del que 'm farás al front quan seré mort.»

Al mostrejar aquí y allá no doném sino una pàlida idea de l' obra de 'n Burgas; pera ferla conéixer l' hauríam de copiar íntegrament.

En ella s' hi reflecta tot el seu cor. En Burgas estima y es un gran poeta sense inflaments. Escriu sols lo que 'l cor li dicta, y 'l seu cor versifica admirablement.

Crech que la literatura catalana ha d' estar joyosa del *Fruyt d' amor*. Es, al meu entendre, una cosa enterament nova, y singularment genuina, en la qual la realitat y la poesia apareixen fosas ab una tal forsa de compenetració, que no hi ha medi de separarlas.

La modesta llar del poeta es un niu d' amor, illuminat de plé á plé pel sol de un consolador optimisme, comunicatiu y vigorisador.

Pares: aprengeu á serne, anegantvos en la bellesa moral y en el primor literari de las composicions del poeta, rich com el qui més per possehir els tresors inagotables de l' afectuositat.

P. DEL O.

AMOROSA

N' es ta boqueta encisera,
amorosa y petonera,
dolsa com bresca de mel.
Quan s' ou ta veu argentina,
sembla una lira divina
que n' es baixada del cel.

Parla, donchs, bella estimada,
que prou t' escolta mon cor,
pera ferne una balada
tendra, pura y delicada
que retrati el nostre amor.

E. QUERALT F.

LA BONAVENTURA

¿Qué díus, lector?... ¿Qu' en la bonaventura de la gitana no hi creus?...

Tampoch hi creya la Layeta, y no obstant...
Veurás lo que va passar.

* * *

Una nit de Sant Joan, la nit clássica de las evocacions y 'ls pressagis, la Layeta 's topá ab la gitana.

—¿Vols que te la digui?

—¿Qué?

—La bonaventura.

La Layeta se 'n reya d' aquestas cosas; pero era la nit de Sant Joan y volgué seguir la broma.

—Dígamela.

Y vá parar la má.

Grave, séria, com sacerdotissa que s' acosta á l' ara, la sibila zíngara li agafá per la punta dels dits y considerá un moment las extranyas combinacions de las sevas ratllas.

—Tú no ets promesa—vá dirli.

—Endavinat.

—Pero ho serás molt prompte.

—¿De veras?—exclamá la hermosa Layeta, rihent ab ingenuitat adorable.

—Serás estimada per un jove moreno, simpátich, bon xicot...

—¿Rich?—vá preguntar la noya, sense parar de riure.

—Las ratllas en la teva má dibuixadas sóls diuhen sobre aquest punt una cosa; pero la diuhen ab una claretat tan marcada, que no deixa lloch al dupte.

—Y ¿qué diuhen?

—Que 'l teu promés, ab el temps, farà rotllo á Barcelona.

—¡Diable!... ¿Y m' hi casaré ab aquest promés?

—Avans d' acabar l' any que som sortirás de bras-set ab ell de la teva parroquia.—

Al través dels llabis de la gentil Layeta va esgrarnarse la més sonora y alegre de las riallas.

¡Avans d' acabarse l' any! ¡Ella casarse avans d' acabarse l' any!

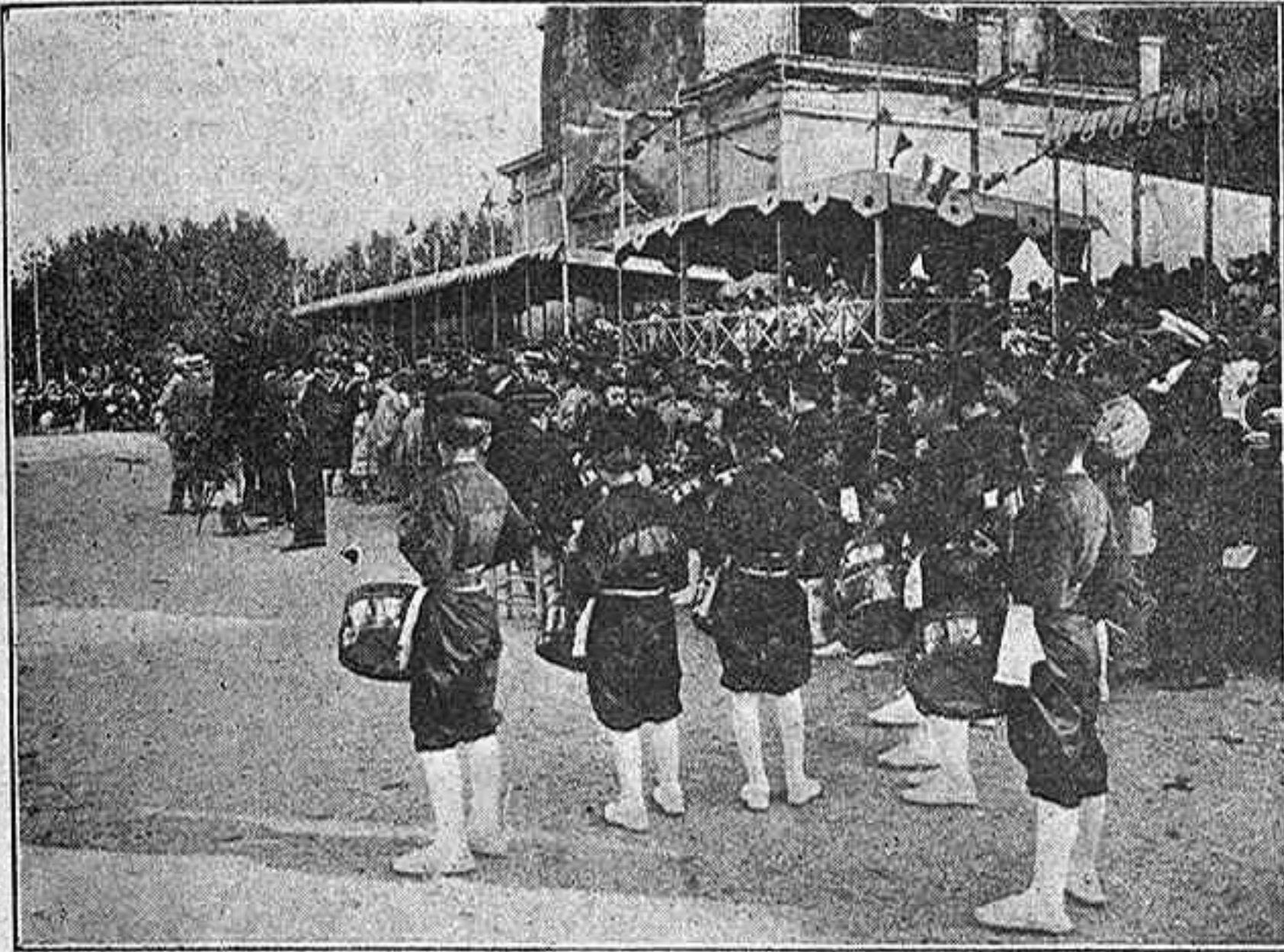
¡Y ab un home que faría rotllo á Barcelona!...

LAS CUATRE PROVINCIAS CATALANAS

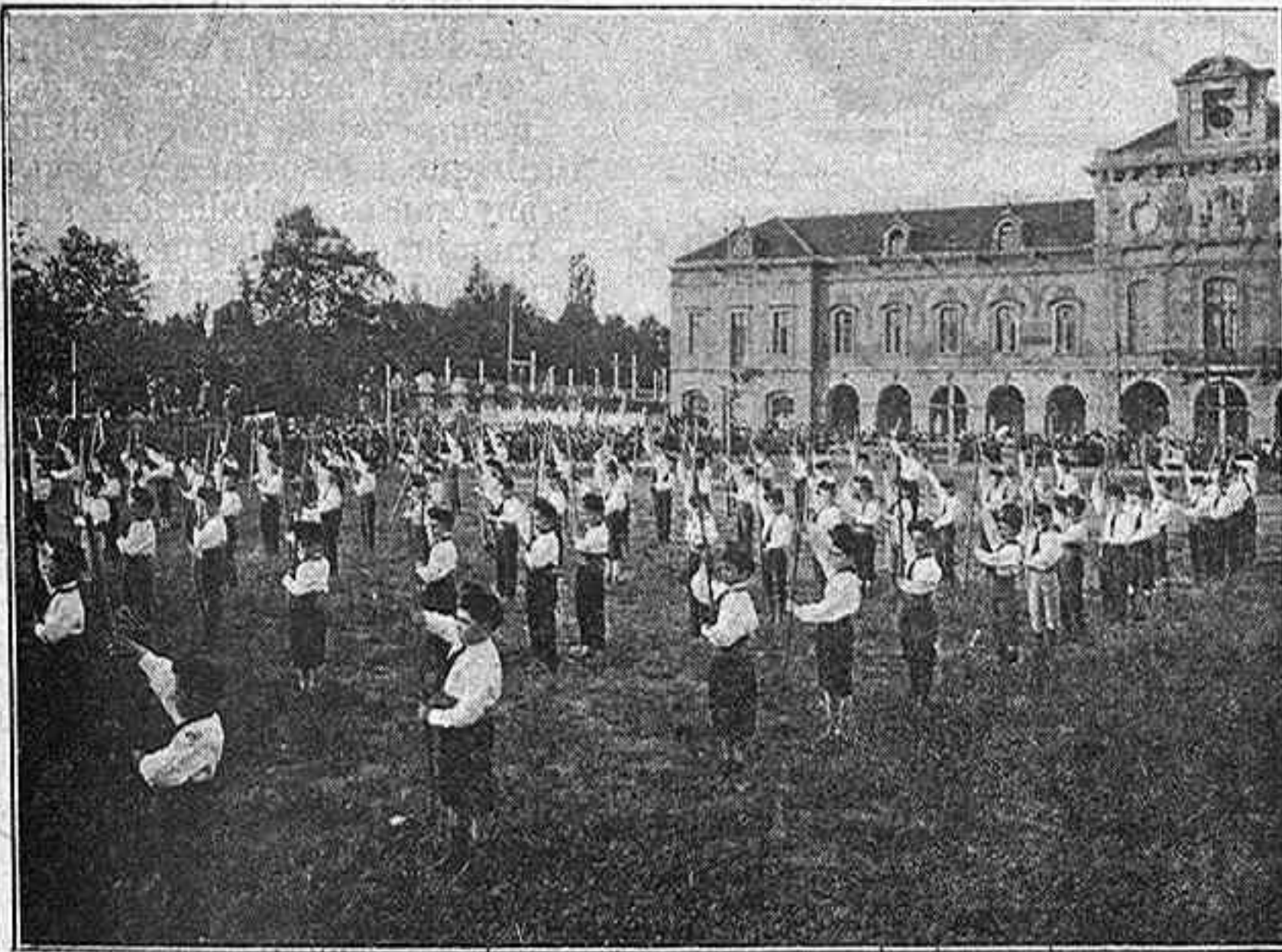

Nenas venedoras de flors, el día de la Festa del Clavell.

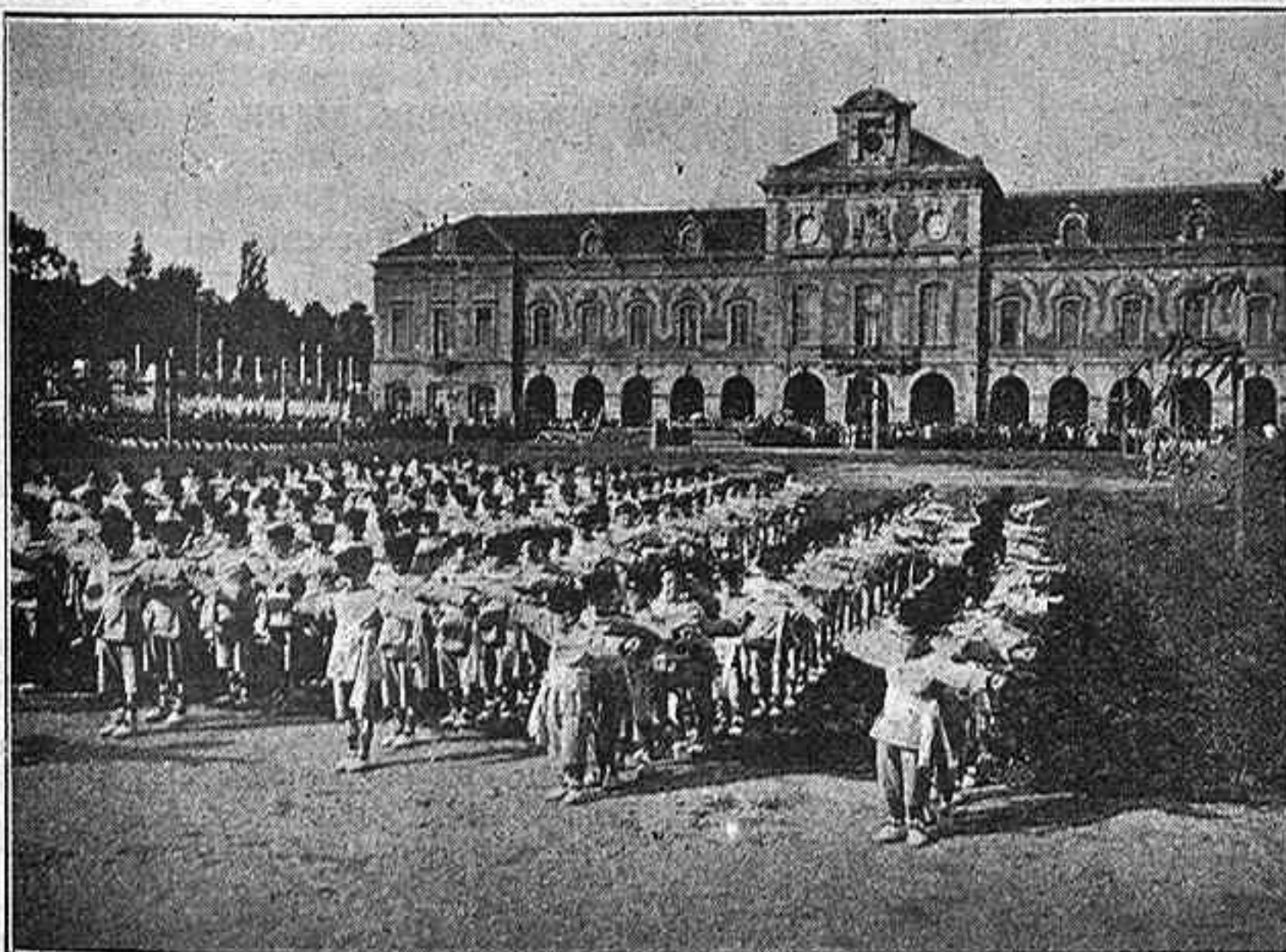
PLASSA D' ARMAS DEL PARCH
FESTIVAL GIMNÁSTICH-ESCOLAR, celebrat el passat diumenge

La banda de tambors.

Els alumnes de las *Escolas Catalanas*.

Exercicis de conjunt.

—¡Vaya!—deya y repetía sense poderse estroncar el riure:—¡Mireu que tenen unas cosas aquestas gitanas!...

* * *

Per Sant Jaume el va coneixe y pochs parlaments varen necessitar pera quedar entesos.

Ell, en Peret, era fadrí fuster. Morta sa mare mesos enrera, el xicot s'havía trobat sol y li feya falta una bona companyia.

—Quartos no 'n tinch cap—va dir-li,—pero ab salut y voluntat, molt será, mentres hi hagi feyna, que no poguém arribar á Igualada. Lo que voldria es una cosa.

—¿Quina?

—Que 'ns casessim ben aviat. ¿T'está bé per Nadal?

Ab la boca, ab els ulls y ab el cor la Layeta respongué que sí; las mans de 'n Peret apretaren amorosament las sevas... y ja no va haverhi més que enrahonar.

Quan aquell vespre la ditxosa noya 's ficava al llit, pensá involuntariament ab la predicció de la gitana.

—Alguna cosa, l' ha endevinada—murmurá, esponjantse de satisfacció;—pero 'm sembla que, respecte á n' alló de fer el meu home rotllo á Barcelona...

Y somrihent y pensant en aquesta graciosa idea va adormirse.

* * *

¿Quánt temps fa que en Peret y la Layeta son casats?

Tres, quatre, cinch anys... á punt fixo no ho recordo.

Lo que sí sé es que 'ls primers temps del seu enllás varen ser de felicitat complerta, sense boyras;

Que als deu ó dotze mesos tingueren un nen hermós com la Layeta y bo com en Peret;

Que quan encare 'l nen no sabia dir *papa*, el pobre fuster va quedar sense feyna;

Que portant ja en Peret algun temps de vaga forcosa, la Layeta va caure malalta;

Que no trobant el marit ocupació del seu ofici va posarse á mosso de café;

Que, sense feyna altra vegada y apretat per la necessitat, aceptá una modesta colocació en un cinematógrafo del Paralelo;

Que del cinematógrafo va saltar á una subasta,

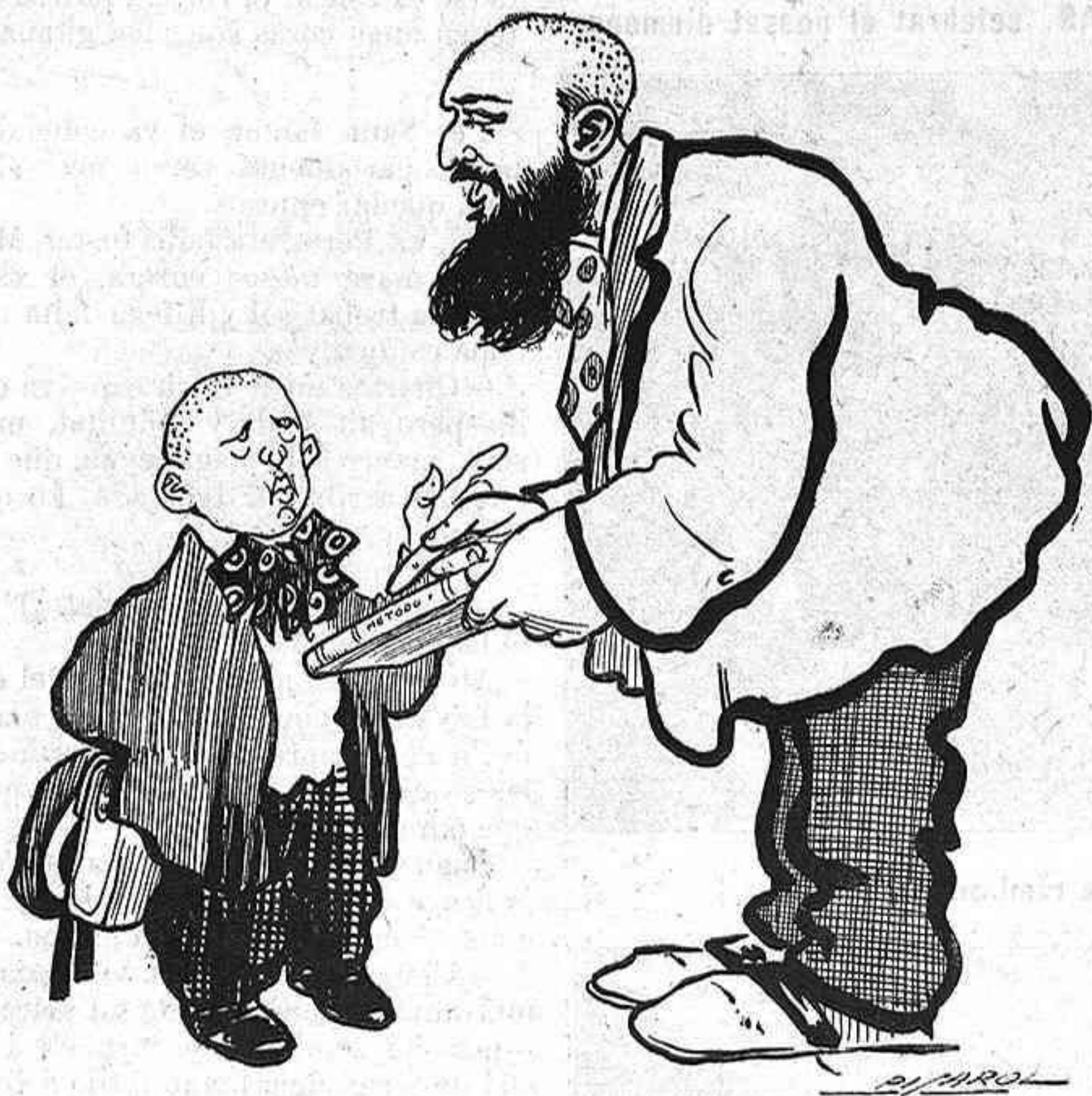
Y que l' altre día, passant jo pels vols del monument á Colón, el vaig veure á dalt d' una gran carretella, convertit en criat d' un arrenca-caixali, tocant desafortadament un timbal y fent rotllo, *fent rotllo á Barcelona*.

* * *

Y ara, lector, ves rihte dels misteris de la bonaventura y de las profecias de la gitana!...

A. MARCH

ELS FAMOSOS REGALOS DEL AJUNTAMENT

—Tingui; diu el papá que li torni aquest llibre, porque no 'l puch entendre.

—¡Andal! ¿Cóm l' heu d' entendre las criaturas, si jo que soch home y catastrófic y fins n' escrich d' iguals, tampoch l' entench?

LA TRISTESA QUE PASSA

—Vajin acostantse, senyors; vajin acostantse y veurán las portentosas habilitats del meu mico, ¡ay! l' únich amich fidel que 'm queda.

GLOSARI

El glosador comença a parlar avui, i parlarà cada setmana. El glosador avui ha vist un municipal a la Rambla. Era un municipal blau-fosc. Era molt municipal. S'assemblava a n'en Molke, a n'en Mallarmé, a n'en Guitri. El municipal ha vist passar un carretó

que'l menava un home amb un llaç. Oh el llaç de l'home del carretó! Tenia molt de tralla, aquell llaç, i d'eina d'atormentar, oh el torment!, i de símbol, i de res més! El municipal i l'home del llaç han vist un goç: un goç que no era ciutadà! Venia dels suburbis, aquell goç, i era petitó, i magristó, i duia les orelles en punta, i tenia un esquart rancuniós. L'home del llaç li ha tirat lo que tenia més a mà, que era'l llaç; el goç s'ha escorregut; l'home li ha posat el peu a sobre, i el maligne goç ha quedat vençut. Per què he pensat en Sant Jordi? El municipal plorava, i és tant trist el veure plorar un municipal!

XARAU

LLIBRES

DELS ANYS DE LA FÀCCIA, per PERE ALDAVERT.—Aquesta vegada l' antich director de *La Renaixensa* ha dedicat el llibre ab que tot sovint apayvaga sas anyoransas periodísticas, á la remembració de la guerra carlista á Catalunya, durant els anys 1872 á 75, presentant una serie de recorts d' un caràcter tan personal, que no li ha calgut més que abocar, sense subjecció á método ni consulta á papers de l' época, tota la provisió de fets y de impressions que guardava en sa fidel memoria.

Aquest sistema, quan quí l' utilisa reuneix las grans condicions d' observador y narrador que distingeixen al Sr. Aldavert, té sobre la mateixa historia documentada la gran ventatja d' interessar y commoure al ensemps. Son quadros plens de vida y sinceritat els que trassa la ploma garbosa y fácil del autor, impregnada de noblesa, imparcialitat y bonhomie.

La guerra es sempre un assot; pero 's fa més terrible quan se combaten els fills d' una mateixa mare, germans contra germans. Cegats pel fanatisme y agreujats per la barbarie que engendra l' instint de las repressalias, els homes se tornan feras. Els hi succeheix lo que als animals doméstichs que, després d' algun temps de corre per la boscuria, recobran sas condicions de selvatjes.

El Sr. Aldavert ni exagera ni atenúa l' horror de la guerra: la presenta tal com la veje, tal com la recorda. Als combatents de l'

una y de l' altra bando no 'ls anatematiza ni 'ls censura... més aviat els compadeix, anegantlos en la corrent del bon sentit que brolla de son seny clar y de son cor sensible á todas las humanas desgracias.

Y sempre, en tot lo que diu, y principalment en els comentaris ab que realsa todas y cada una de sas narracions hi brolla una expansió d' amor á la terra catalana, á la qual ha consagrat sempre un culte sagrat, que 's tradueix en el fons de son pensament y en la forma casola

L' OBRA DEL CENTRALISME

Las naciones europeas han portat quadros á la Exposició... L' Estat espanyol no vol ser menos... y també hi porta el seu.

nament castissa y admirablement espontánea ab que sab revestirlo.

EXCURSIÓN POR AMÉRICA (COSTA-RICA), por JOSE SAGARRA y JOAQUÍN JULIÁ.—Aquests dos joves excursionistas valencians han seguit moltes terras, al sol objecte d' estudiarlas y descriurelas.

Desde Cuba, que 'ls inspirá un hermos llibre, passaren á terra ferma, desembarcant á Costa-Rica, una de las més petites Repúblicas de l' América Central, y per tant una de las menys estudiadas, sobre tot pels autors espanyols, ab tot y ser Espanya la seva mare, la que descubrí, conquistá y civilisá aquellas terras, en las quals s' hi conserva encare la nostra sanch y reminiscencias del nostre taranná.

Els Srs. Sagarra y Juliá la descriuhen baix tots els seus aspectes, el geográfich y l' histórich, el moral y l' material, el que atany á la vida rural y á l' urbana, y el que fa referencia á las costums, á la literatura y á la política.

Allí s' trobaren, creantse moltes y bonas relacions, que s' convertiren algunas en fermes amistats, lo qual els hi permeté adquirir gran copia de coneixements y idees y formular judicis veritablement encertats.

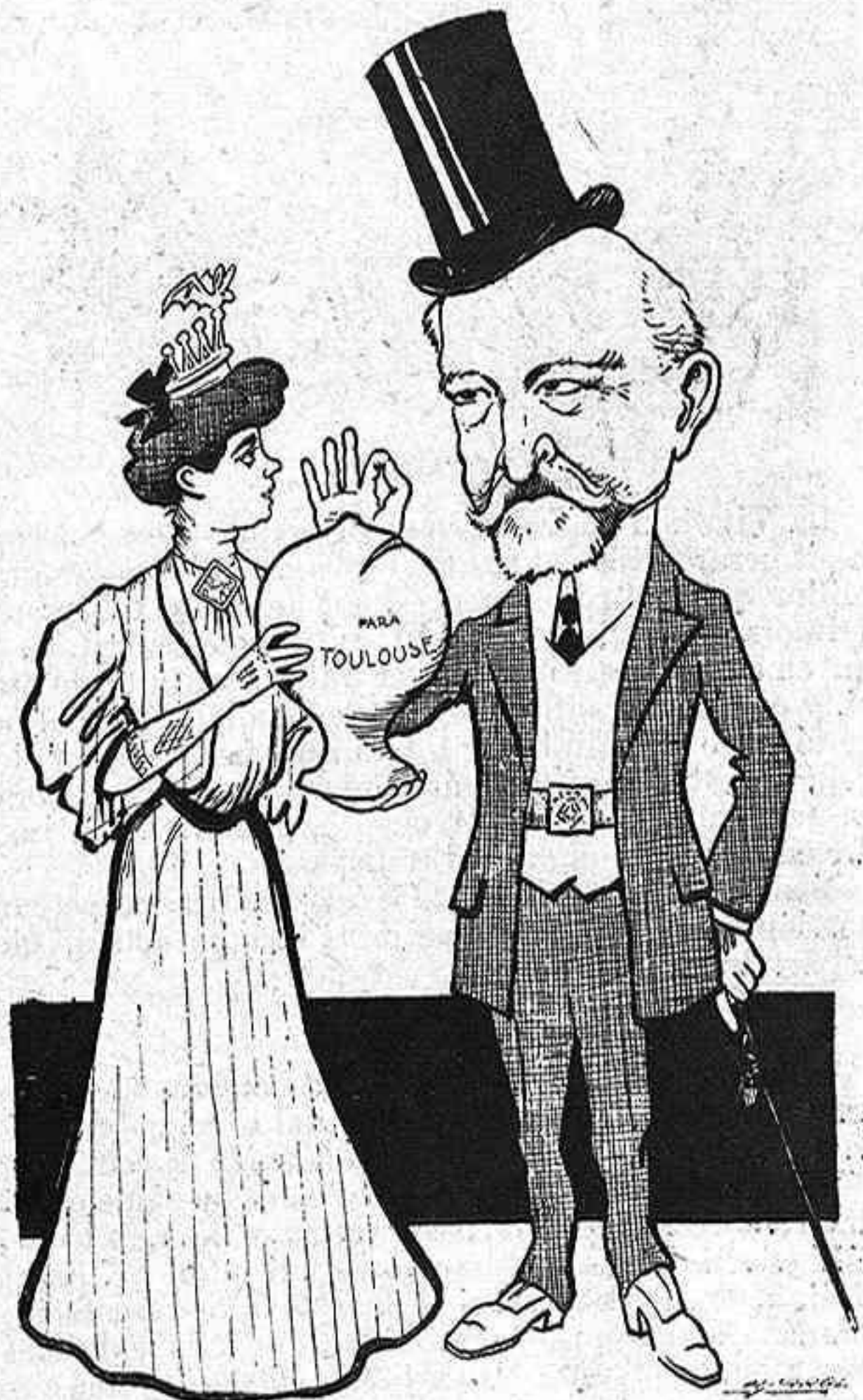
Fruyt d' aquesta íntima convivencia es el llibre, tribut de carinyós respecte envers un poble digne en tots conceptes d' ésser estudiat y que, lliure de conmovions—ben al revés d' altres que li son vehins—marxa tranquilament sense fer soroll, pero ab pas segur y ferm, pel camí del progrés, vejent aumentar de día en día la seva prosperitat.

La mateixa obra esmeradament impresa y adornada ab profusió de fotograbats, revela el grau de perfecció que ha alcansat l' art tipográfich á San José de Costa-Rica, capital de la República.

MONDARIZ.—L' empresa d' aquest famosíssim balneari, situat en la provincia de Pontevedra, ha publicat un álbun preciós que conté, además d' una descripció d' aquell siti y sos pintorescos encontorns, noticias de gran interés sobre la composició y las virtuts medicinals d' aquellas célebres ayguas, en las quals tants y tants malalts hi han recobrat la salut perduda.

L' álbun, plé de reproduccions al cromo y al fotograbat, constituheix el millor recort. que de Mondariz. se'n

PERA QUAN TOULOUSE VINGUI Á BARCELONA

—Mira, noya, hem de correspondre als tolosans: per lo tant, ja pots comensar á tirar cada senmana una pesseta á la guardiola.

poden endur els banyistas, y es ademés un gran incentfu que induhirá á molts que no coneixen aquell lloch á visitarlo.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

Les Fades, de Ricart Wagner. Traducció adaptada á la música per Geroni Zanné y Joaquim Pena.—Com totas las obras d'aquest género que publica la benemérita *Associació wagneriana*, es recomenable per la fidelitat ab que está feta.

Educació musical. Conferencia donada el 3 de Mars del corrent any en la Sala d'actes de la *Lliga regionalista de Sabadell*, per D. Joan Llongueras, digne director del Orfeó de Tarrassa.—Es un treball que, ademés d'un calorós entusiasme, revela la possessió de grans coneixements en l'art de la música.

RATA SABIA

Del mon res me con mou ni 'm preocupa;
no sé ni 'l qu' es patir, ni 'l qu' es gosar.
¡Que 'n fa de temps que no he llensat cap llágrima!
Per riure, ja nò sé ni com se fa.

Si diuhen que soch fret, els que 'm coneixen,
no diuhen pas res més que la vritat.
Avuy las injusticias no m' indignan;
de crims y de baixesas no 'n faig cas.

¿Y tú 't creus que perque 't diuhen hermosa
y tens aquestas formas excitants,
pots lograr que bategui aquesta entranya
que 'n diuhen cor? ¡No 't ho pensis pas may!

Acósta't ben aprop y petonejam...
Tot es en va. Ja no 'm fa goig la carn.
Per mí sempre serás la vil materia...
¡ab que 'ls verms al fossar s' engreixerán!

LLUIS G. SALVADOR

PRINCIPAL

La Vitaliani ha trobat en el Principal un escenari apropiat pera 'l reals del seu art espléndit. Els teatros grans, millor que teatros, barracas, escampan y esborran els primors del artista personal, íntim, concentrat, en tant qu' en el vell teatro adquireix valor posítu tot lo que 'n té, y en els actors italians y en la Vitaliani especialment, ne té tot lo que diuhen y tot lo que fan, l'accent de la veu, el gesto, la més insignificant expressió. Es lo mateix, en un altre cas, que veure un quadro á través d'un vidre entelat, ó d'un cristall transparent.

Y al *Principal*, més que al *Apolo*, caldría perpetuar ab una lápida de mármol el pas de la insigne actriu, gloria del art dramátich.

TÍVOLI

En honor d' Eduart Escalante se celebrá una vetllada genuinament valenciana, en la qual hi hagué de tot: un estreno, una pessa sinfónica y una traca de cent metres.

L'estreno *En Sant Hilari Sacalm*, es un sainete de tarifa vella reduhit á presentar escenas y tipos de balneari. Está escrit ab gracia y desembrás y l'autor, Sr. Escalante, sigué cridat al escenari al final de la representació, en companyia del músich Sr. Giner, que l'ha exhornat ab unas quantas pessas molt garbosas, entre ellas una ayrosa sardana.

Del mateix mestre Giner s' executá 'l poema descriptiu *Nit d'albaes*, que fou extraordinariament aplaudit.

La traca va fer molt soroll y deixá molta farúm de pólvora.

NOVETATS

Poch ha viscut en el cartell l'obra *Más fuerte que el amor*, d'en Jascinto Benavente.

L'assumpto peca de conceptuós y entranya ben escás interés. Casi diríam que constituheix una d'aquellas caborias que adoptan els autors poch afortunats en trobar temas teatrals d'aquells que ells sols s'aguantan y s'imposan.

L'obra, per tant, careix de base y desenrotllament y els personatjes resultan algun tant desdibuixats. Aixó sí, parlan molt bé, ab veritable primor literari y gran riquesa d'imatjes y pensaments. Propiament es el Sr. Benavente qui s'expressa per la seva boca, y aixó que enalteix al escriptor, desdú del autor dramátich, que ans que tot deu ser creador de vidas y personalitats.

L'obra tingué, per part de tots els artistas, una interpretació esmerada.

***

Del Sr. Muñoz Seca es l'entremés *Celos*, que té escassa novetat, puig se basa tot ell en disensións domésticas que tenen una base purament imaginaria. Els celos desapareixen quan s'explica la base infundada que 'ls motivá.

Poqueta cosa.

***

En Joaquím Dicenta ha posat en el seu drama *Daniel* tot l'esfors imaginable pera que li resultés un'obra de carácter social, á fi de guanyar ab ella els aplausos de la galería.

Mes en *Daniel* tot es forsat. El seu defecte principal es la carencia d'emoció.

Pera triomfar no basta ab volguer; es necessari sentir fondo y sapiguer con moure.

El Sr. Dicenta no 's revela autor dramátich sujestíu, y sí més aviat un declamador que no persuadeix, per la rahó senzilla de que ell mateix no ha d'estar molt convensut de lo que diu. Tot es extern en aquest drama, y res té d'extrany que no passi de l'epidermis, y que l'èxit que ha alcanat haja sigut tan superficial.

***

Dimars s'estrená una nova obra de 'n Dicenta. Porta per títol *Amor de Artistas* y pot dirse d'ella... qu' es una obra més del teatro castellá. Una serie d'episodis amorosos arreglats ab trassa, pero sense relleu de veritat, omplen els quatre actes de la comedia. En resúm pot afirmar-se que no es de lo mes fluix qu' ha produhit el popular autor de *Juan José*, apesar de lo qual al públich se mostrá bastant reservat en lo que toca á *ovación y oreja*.

La senyora Guerrero va posarhi tots els seus cinch sentits y el senyor Mendoza va ser un *digno compañero* d'ella.

BOSCH

El teatro més fresch de Barcelona inaugurarà dissapte la temporada d'ópera ab *La condenación de Furusto*, el gran poema de Berlioz, cantat en castellá.

Es un veritable *tour de force*, que aprecia el públich numerós en son just valor, es á dir, contrastantlo ab els preus económichs que regeixen. Per tan poch, no 's pot fer més.

No obstant es de lamentar que la partitura haja sigut objecte de certas mutilacións. ¿Qué hauría costat d'executarla en tota la seva integritat? Més difícil era sortirse del *ballet volant*, y fins posar l'obra ab cert aparato, y no obstant aquests inconvenients han sigut obviats millor de lo que podia esperarse.

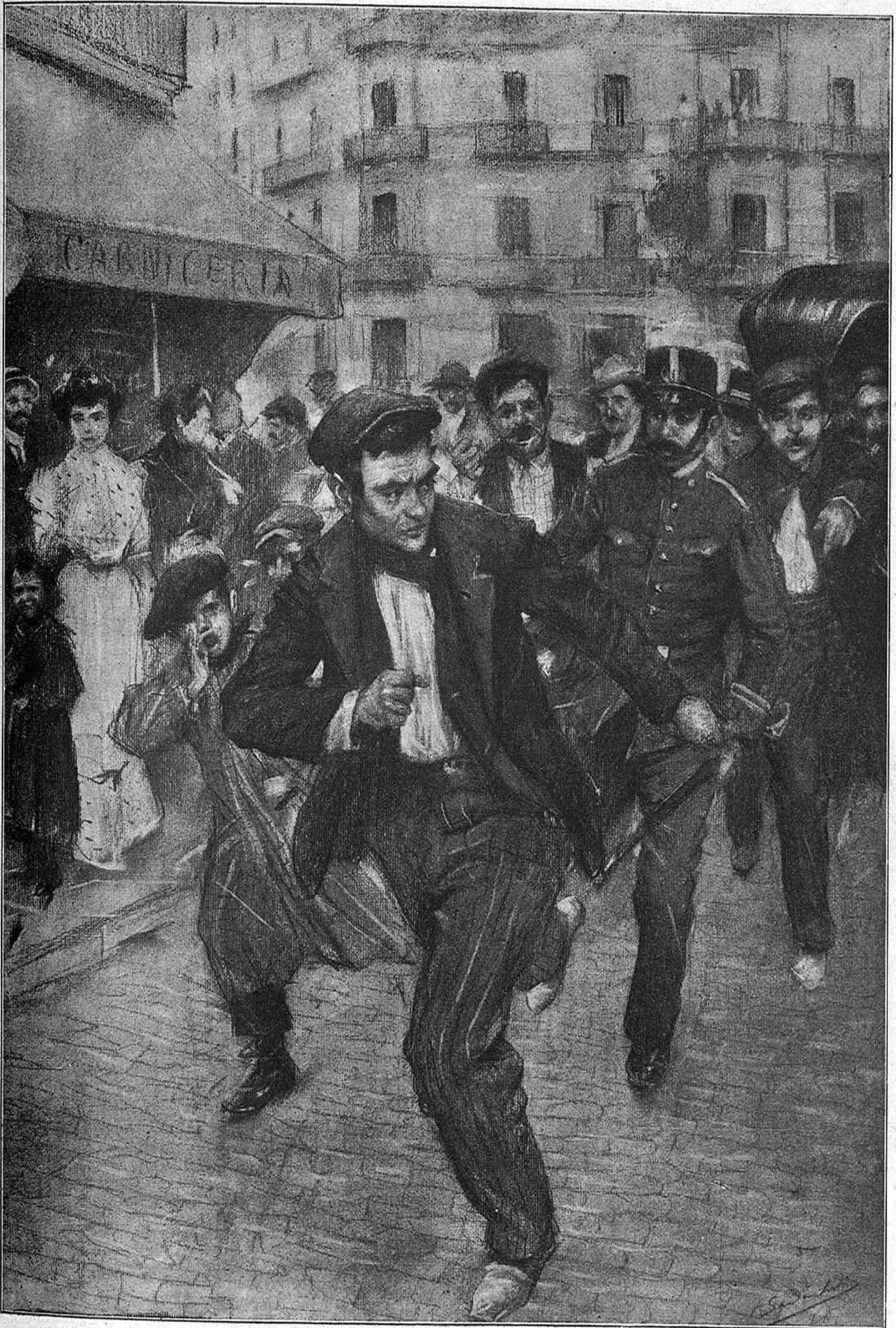
En la execució 's distingiren la Srta. Parés y 'ls Srs. Simonetti y Banquells. Junt ab el mestre Baratta reberen tots ells els aplausos del públich, que sortí satisfet del espectacle.

CÍRCOL DE PROPIETARIS (Gracia)

L'estrena d'*Els Sepulcres Blancs*, de 'n Víctor Brossa, corresponia á la darrera de las funcións de la serie organizada per l'agrupació «Conreu.» Se tracta de una obra escrita fa un grapat d'anys, que si en la seva época podia entusiasmar á uns quants, ara interessa á ben pocas personas. De tendencias modernas, ni el fons ni la forma arriban á convencer. Els caràcters adoleixen de falta de fermesa y la majoría de las situacións no responen á la psicología dels personatjes. Aquests tot sovint pensan de una manera y obran de un'altra. D'aixó 'n resultan una colla de contradiccions y falsetats imperdonables. No obstant el drama s'escolta ab gust, gracias al ropatge lite-

ROSA I QUÉ HA PASSAT?

Dels que fugen, alguns se 'n escapen.

LAS ORDRES DEL GOBERNADOR

—Este any, l' Ossorio lo ha dit,
no se pueden tirar piulas,
ni petardos, ni...

—¡Sambomba!...
—¡Ave María purísima!

rari ab que l' ha vestit son autor: el diálech es plé de pensaments hermosament cisellats, com á fill de un pulcre literat.

La execució no arribá ni á passadora; la majoria dels actors no sabían el paper y en conjunt s' hi notá la falta d' ensaigs, cosa extranya en las companyías que dirigeix mestre Gual.

Després d' aquesta representació tingué lloch la segona de la rondalla *Ma de mico*, de n Vilaregut, alcansant un nou éxit. Realment aquesta magnífica producció es digna de ser coneguda pel gros públich, y votém pera que's dongui en un teatro dels de primer ordre.

EN ELS DEMÉS TEATROS

A *Eldorado* se disposa á donar una curta serie de funcions una companyia dramática que té per elements principals la Cobeña y en Morano. Entre altras obras ofereix posar *Hija del alma*, d' en Benavente, y *La fea y La Madre*, que la Sra. Cobeña té ja de repertori.

Al *Granvia* s' ha estrenat una obreta titulada: *Los coraceros del Imperio*, exornada nada menos que ab una erupció del Vesubi.

Al *Apolo* ha comensat á treballar el transformista Donini, digne rival d' en Frégoli. Y ara que l' últim se retira de la escena, hereu de la seva fama.

Ab éxit s' han estrenat al *Cómich* dos petites produccions tituladas *La banda nueva* y *El carro de la muerte*.

Per últim, al *Condal*, al magatzém d' espectacles més gran de Barcelona, en Barbosa s' hi ha establert capitanejant una companyia cómich-lírica-dramática, que ha posat en escena la traducció d' un *vaudeville* titulat *Las pildoras del amor*.

Una noticia de temporada (per lo fresca) als aymants de la bona música: En el *Salón Condal* (Café de Orient) ha comensat una serie de concerts á *cuarteto* que interpretan els celebrats artistas Srta. Perera y Srs. Ceballos, Maestre y Perera.

Els programats d' aquests concerts son sempre escullits, y pera acabar de fer agradables las vetlladas, hi ha en el saló un joch nutrit de ventiladors que no paran may de voltarla. Y tot, música, fresca y bon tracte... tot es gratis y en obsequi dels consumidors.

La enhorabona als parroquians del *Condal*.

N. N. N.

LA BARBERÍA

A EN RODOLFO

D' un poble la millor vía
es sempre 'l carrer Major
y si hi ha una barbería
es del poble la millor.

El que hi entra una vegada
s' hi queda per parroquiá,
puig com en cap mes li agrada
el servey que en ella hi há.

Desde el mestre, gens apátich,
fins al últim dependent,
tots procuran fer simpátich
y atractiu l' establiment.

S' hi aplegan ab simpatía
joves, vells, pobres y rics;
es mes que una barbería
una tertulia d' amichs.

Ab miralls á cada banda
del saló, mirantlo així
el que hi espera la tanda
li sembla que no te fí.

Els *mancebos* que hi exerceixen
y 'ls deu ó dotze clients,
pe 'ls miralls que 'ls reproduheixen
semblan que sian molts cents.

Per aixó la clientela
diu que 'l mestre ab tanta gent
guanya la primera pela
en el seu establiment.

Hi ha una taula ben surtida
ab diaris de tots colors
y hi tenen bona acullida
las ilustracions millors.

Aixís cad' h'ú si recrea
perque hi troba diariament
orgues de la seva idea
y art del seu temperament.

Com hi ha un armari antisséptich
per desinfectá 'l servey,
va á afeytarshi 'l mes escéptich
com si hi prengué un remey.

Llums, miralls y eynas tot brilla,
y es tot tan net y pulit,
que fins l' eyna més sencilla
sembla que may ha servit.

Sabó y pomada hi barrejan
tan bé sas finas olors,
que 'ls clients creuen que 's passejan
per la Rambla de las Flors.

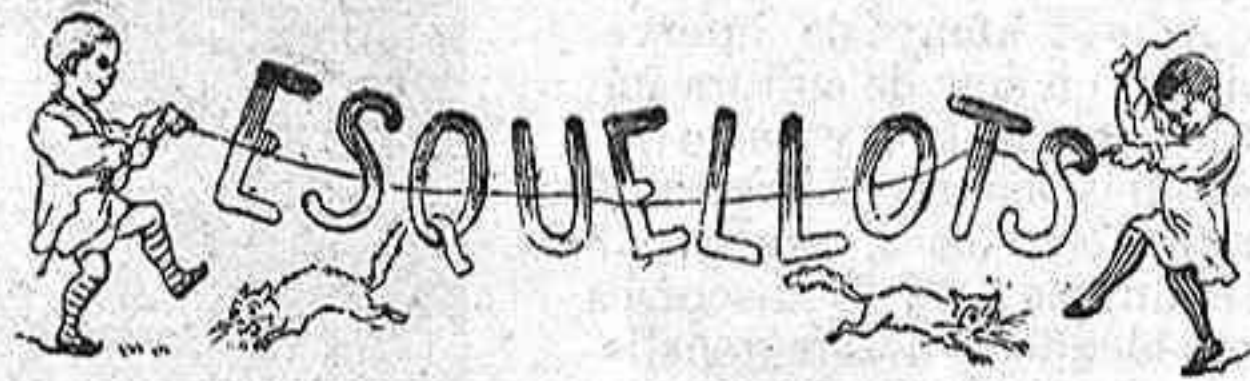
Encar que es la concurrencia
variada per tots estils,
y uns nedan en la opulencia
y altres viuen ben humils;
encar que uns parlan de *coros*
y altres parlan de ballar,
ó prefereixen els toros
ó las donas, ó 'l menjar;
y uns son de la flamarada
y altres tranquils y retrets,
cap dels concurrents s' enfada
y tots quedan satisfets.

Avuy, donchs, si bé 's contempla
en tota sa varietat,
es la barbería exemple
de la solidaritat.

Si el seu pensar hi desplegan
diferent pobres y ríchs,
com ab igual fi s' hi aplegan,
allí dins tots son amíchs.

No hi ha, donchs, cap barbería
com la del carrer Major;
arreglada á estil del día
es de totas la millor.

S. ALSINA Y CLOS

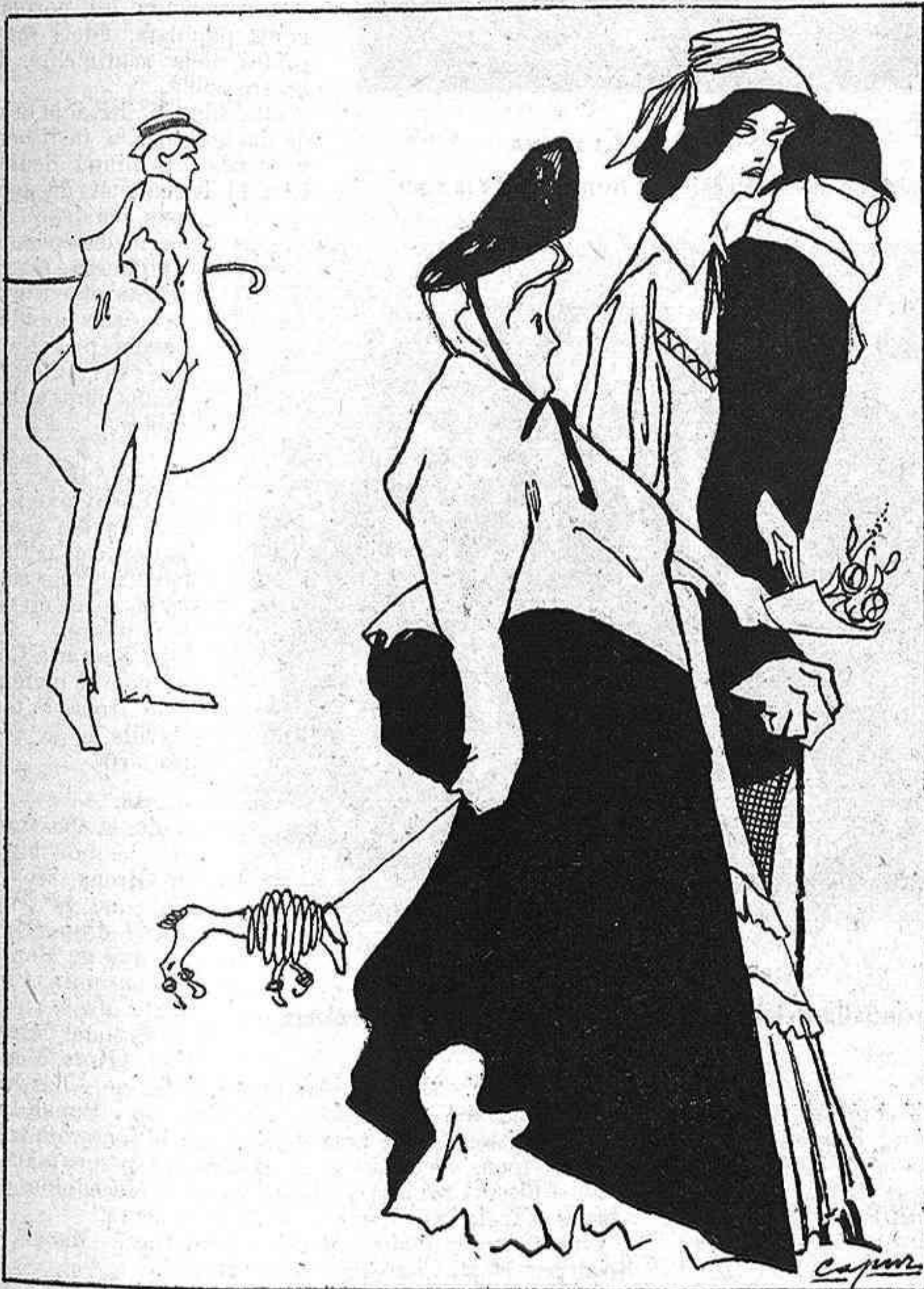
De la campanya empresa pels Diputats solidaris n' es
tá content tothom.

No 's parla á Barcelona de altra cosa:—Ho fan molt bé!
—Aquesta es la veu general.

Y ho fan bé, no per que ansiin ventatjas personals,
que aquestas están excluhidas del moviment solidari, ni
tampoch perque persegueixin el lluhiment pel lluhiment
mateix, lo qual els portaría á posposar el bé de tots á la
vanagloria propia. Ho fan bé perque, al revés dels oli-
garquichs, contan ab un poble que 'ls inspira, y ells l'
entenén á n' aquest poble, y saben ferse intérpretes fidels
de las sevas aspiracións.

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA 'ls felicita y 's felici-
ta á la vegada de haver contribuít á portarlos al Parla-
ment.

ANSIETAT

—¿Encare 'ns segueix, mamá?
—¿Vols dí 'l Xelin?

Aquell *montón* de que parlava
l' Amo Toni, ja ho veu ell ma-
teix, lluny de desmoronarse, cada
día se solidifica més.

Y aixó es degut senzillament
á que de la seva heterogeneitat
dimana precisament la seva ar-
monía.

També son heterogenis els me-
talls qu' entraren en la fusió de
una campana.

* * *

Y *Solidaritat catalana* no es pi-
lot: es campana.

Y campana que primer bran-
dará á somatent pera desvetllar á
Espanya.

Y que quan ho haja conseguit
tocará á morts per las oligarquías.

—

Quan els centralistas de la si-
tuació imperant responen á las
observacións dels representants
solidaris, dihent á cada punt que
pensan igual que nosaltres y que
's proposan realisar lo que nosal-
tres volém, están molt lluny de
dir lo que senten.

Fets práctichs y no paraulas va-
nas es lo que 's necessita.

Com el comensal del quénto,
els cataláns no 'ns contentém ab
que 'l Beco digui que 'ns servirá
ous: els volém ferrats.

* * *

Ara mateix s' ha suscitát la
qüestió de la Exposició Interna-
cional de Bellas Arts.

Vá prometre 'l govern subven-
cionarla ab 100,000 pessetas, y
després vá descuidarse de consi-
gnar aquesta partida en el pressu-
post. Entre tant moltas nacions
extrangeras han protegit la Ex-
posició envianthi 'ls seus quadros.
Y 'l govern de Madrit l' ha pro-
tegida envianthi als seus inspec-
tors de Hisenda á reclamar el 10
per 100 de las entradas.

May ab mes motiu se 'n podrá
dir del timbre aixís aplicat *el*
sello de la ignominia.

* * *

¿Y volen que Catalunya se fassa amiga dels homes que dirigeixen l'Estat per aquests viarans de oprobí y de rapacitat?

Aquest afany de intervenir en un acte de cultura pública, ab la sola y única intenció de cobrar el barato, fá mes efecte en l'esperit de Catalunya que 'ls discursos mes eloqüents dels regionalistas mes reconstruïts.

Si l'Amo Toni no ho compren aixís haurá de confessar que té embotadas las potencias.

He llegit l'allocució que 'l Bisbe Cardenal dirigeix als *Seus* fidels, incitantlos á venerar al fins avuy Beato Joseph Oriol, y en lo successiu declarat Sant. Al efecte, fá com en Lerroux, demana quartos, per poch que siguin.

No seré jo qui n'hi dongui, perque crech que 'ls Sants del Cel tenin tho tot, no 'n necessitan de diners. Y 'm sembla que als que á la terra valentse del seu nom, ne demanan, abusan de la paciencia de aquells escullits.

* *

Per altre part el Bisbe Cardenal té una manera de personalisarse, que á mí no 'm fá pesa. La seva allocució está plena de *Nos y Nuestros y Nuestras* escrits en mayúscula.

Lo qual al meu entendre no respón gayre á la modestia que fou el distintiu de 'n Joseph Oriol. Y constituheix un atentat á la humilitat evangélica y un' altre atentat á la Ortografia.

Un descubrimient.

Al Congrés s'ha posat en clar que 'ls gastos de manutenció de las personas que van acompanyar al rey en el seu viatge á Canarias van ascendir á 125 mil pessetas. Aquesta suma s'ha satisfet á cárrech del tresor del Estat, ab tot y no figurarhi consignació.

Y no obstant, á pretext de que en el pressupost no hi foren consignadas, no s'han satisfet á l'Exposició Internacional de Bellas Arts de Barcelona las 100,000 pessetas promesas.

El contrast dels cortesans que menján y dels artistes que dejunan, es un dels molts quadros que pintan al viu á la moderna Espanya,

No todas las festas que s'están celebrant á Barcelona careixen del ambient popular.

ELS QUE 'NS VENEN Á VEURE

ANDREU A. COMERMA

enginyer naval, President honorari de la societat.

AIRIÑOS D'A MIÑA TERRA

popular rondalla del Ferrol, próxima á arribar á Barcelona.

El quincuagésim aniversari de la creació per l'immortal Clavé de la primera societat coral d'Espanya, es una de aquellas á la qual s'hi associará Catalunya entera.

Clavé viu y viurá sempre en l'ánima del nostre poble. La institució de las societats corals obreras, es una fita culminant en el camp de la cultura catalana: una fita tan alta, que ha adquirit las proporcions de un gloriós pedestal.

Al seu entorn ha de acoblárs'hi 'l nostre poble pera celebrar la trascendencia social y artística de l'obra de qui fou á la vegada que un insuperable músich-poeta, un egregi patrici adornat de todas las virtuts.

* *

La societat coral mare, la gloriosa *Euterpe*, al pendre la iniciativa de la commemoració, ha combinat un programa espléndit, pera qual realització s'han honrat prestantli 'l seu concurs las corporacions populars, fidels intérpretes dels sentiments del nostre poble.

Que ningú falti á la crida de la benemérita institució, y menos que ningú deuen faltarhi 'ls centenars de societats corals, qu'es campadas per tot Catalunya s'entregan al culte de la música popular, creada per l'immortal autor de tantas obras admirables.

* *

Dihém aixó perque havém sentit parlar de petites envejas y miserias, en las quals no volém creure.

A honrar á Clavé, com se mereix, s'hi trobarán tots els fills de la nostra terra.

En la consagració del nou bisbe de Girona, senyor Pol, que va tenir efecte, diumenje á Arenys de Mar se vá consumir el següent *Menú*:

Consomé florentine.—Hors d'œuvre

á la Russe.—Œufs pochés a la Americaine.—Bar grillé sauce tartare.—Contre-filet Renaissance.—Punch Indien.—Mousse de foie gras et galantine de poularde truffée.—Chapons de Mans á la broche.—Asperges sauce verte.—Biscuit praline.—Petits fours.—Macedoine de ananas et fruits au Kirchs.—Café et liqueurs.

Vinos: Amontillado.—Medoc.—Sauternes.—Macon.—Roederer et M. Chandon.—Jerez frappé.

Un banquet succulent... y edificant, religiosament considerat.

* *

No sé per qué 'm vé á la memoria aquell clergue de la famosa comedia de 'n Tirso de Molina, de quí deya 'l festiu poeta:

»quedándose con los dos
alones, cabeceando,
decía al cielo mirando:
«Ay ama, qué bueno es Dios.»
Dejéle, al fin, por no ver
santo, que, tan gordo y lleno,
nunca á Dios llamaba bueno
sino después de comer...»

*
*
*

De totas maneres el menjar bé y exquisidament pot ser molt meritori, fins considerat baix l' aspecte espiritual.

Un bon atach de poagre, una indigestió cerrada, y encare millor una feridura fulminant poden anticipar l' hora desitjada de anar á disfrutar las eternas delicias del Paradís.

Combatent la Solidaritat, un periódich de Zaragoza té la bondat de comunicarnos que 'ls partidaris d' aquest hermós moviment regenerador *hablan de la independencia de Cataluña y desean el Santo Oficio y Montjuich.*

¿Sí? Donchs ara li clavaré un cantar:

La Virgen del Pilar dice
que pasa la mar de pena,
porque ha visto á unos mañicos
que han perdido la chabeta.

A pesar del bombo ab que havia sigut anunciada, la Festa dels Clavells resultá una mica menos que mitjaneta.
¡Qué hi farém!... Consolemnos ab lo que un fadrí adroguer deya á una Menegilda que hi havia anat y se 'n lamentava:

—¡No 't desesperis, dona!... Si la festa dels clavells no ha anat bé, la de la canyella ja anirá millor.

¿Saben quín' una se 'n ha pensat don Alacandro?

Ha establert, pel servey dels seus admiradors,—cada día més escassos—una barbería á la *Casa del pueblo.*

Nada; la quèstió es pendre 'l pèl á la gent.

Si no 's pot ab l' oratoria, ab la máquina del doble zero.

Al *Matin*, diari de París, n' hi ha passat una de grossa. Convensut de que l' us de l' absenta es altament perjudicial pera la salut, ha fet una campanyeta contra aquesta funesta beguda, causa y origen de tantas y tan tremendas desgracias.

Pero 'l *Matin* no pensava que al treballar á favor de la salut del públich, infería lessió gravíssima al calaix dels taberners.

Els quals, presentantse en actitud tumultuosa davant de la redacció, han armat un sacramental de mil dimonis, cridant diverses atrocitats y prometent als redactors del popular diari que si no suspenen la campanya empresa contra la malehida beguda, farán aixó y alló y lo de més enllá.

¿Qué tal?... ¡Vegin si n' es de nociva la ditxosa absenta!

Ataca 'l cap dels que 'n beuhen.

Trastorna el sentit comú dels que 'n venen.

Y posa en perill la vida dels que la combaten.

¿Pot donarse de la seva perversitat una demostració més clara?

En el calor del entusiasme l' arcalde Sanllehy, la senmana passada doná compte al Consistori dels grandiosos obsequis de que en la ciutat de Tolosa, sigueren objecte 'ls delegats de Barcelona.

—«Barcelona—digué 'l simpátich arcalde—ha sido atendida y obsequiada en nosotros, espléndidamente, haciendo los tolosanos honor á su grandeza. Sepamos nosotros mostrarnos dignos de los honores recibidos, y cuando la ocasión sea llegada, *devolvamos ciento por uno*, con aquella esplendidez y entusiasmo, á que se halle obligada esta Ciudad, que será grande y será fuerte, si por ella todos laboramos con voluntad y decisión.»

*
*
*

¡Cent per húl!... Está bé. Pero ja poden desd' ara pensar en contractar un empréstit, al sol y únich objecte de tornar els obsequis als tolosans.

GALANTERÍA RUSTICANA

—¡Hombra!... Ab aquesta gran flor á l' orella, haurías d' anar á la Festa del Clavell.

—Pero ¿no sabs, pitera, que 'l meu clavell no més fa festa per tú?

DEDUCCIÓ

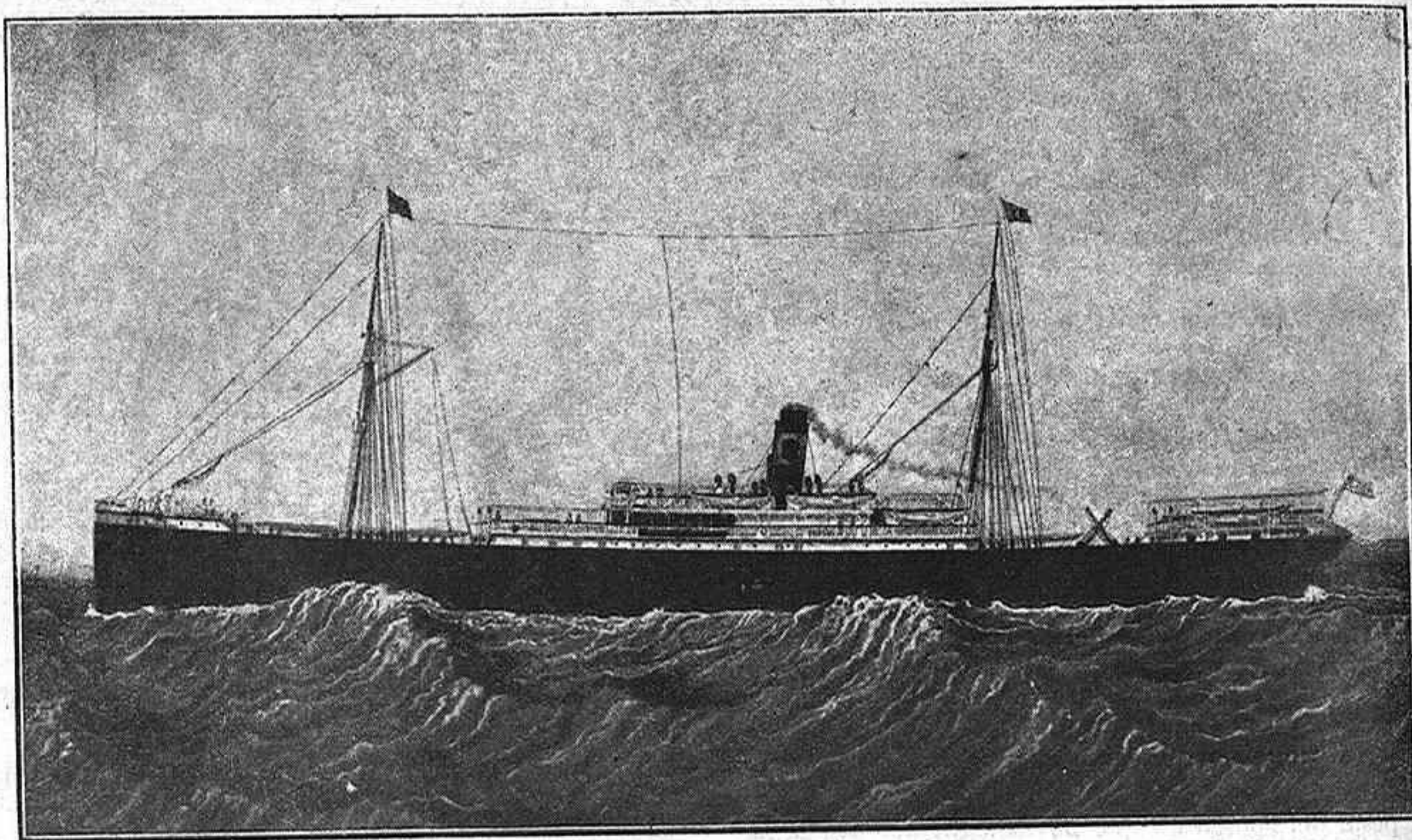

—Ja veig que va al Bosch.

—¿En qué ho coneix?

—Com que porta gos...

ACTUALITAT GRÁFICA

El *Brasileño*, vapor de 6,000 toneladas, en el qual anirán á Valencia els solidaris catalans.

Y com aquests son puntosos, es de creure que també tornarán el cent per hù del cent per hù que 'ls dediquem nosaltres.

Y aixís de cent per hù, en cent per hù, Barcelona y Tolosa quedarán liquidadas en una colossal xirinola.

Fins en Pinilla en plena sessió municipal se declara enemich dels projectes de 'n Maura, «por no reconocerse en ellos la personalidad viviente de los organismos regionales.»

No diria mes que lo que vá dir el regidor lerrouxiista qualsevol representant del regionalisme més radical.

¿Qué dirá D. Alejandro, quan se fassa cárrech de la forsa de aquesta corrent impetuosa que se 'n vá emportant á tots els que avants el rodejavan, inclús al actual tinent d' arcalde del districte sisé?

*
* *

A un antich lerrouxiista qu' está essent objecte de aqueixa inevitable transformació, vaig sentirli dir, l' altre día:
—Que no 's queixi en Lerroux, si al caure del carro triomfal d' emperador que avans ocupava, avuy el posén en berlina. De totas maneras vá en carruatje.

L' expedició dels regionalistas catalans á Valencia será un acte de una importancia extraordinaria.

L' entusiasme á Barcelona es gran, y no cedeix en ell el que regna en la ciutat del Turia.

Está á punt de realitzar-se l' estreta abraçada de dos pobles germans, al mágich crit de *Solidaritat*. Y entre 'l pit de l' un y del altre, pits de ferro, pits de pobles lliures s' hi aixafará la vella y pernicioso política de las oligarquías, del caciquisme y del desastre.

L' últim cacich catalá diu que está malalt y ha resolt retirar-se de la escena.

Y molt bé que fá en anarse'n al llit, perque aixó que brilla en el cel de Catalunya no es la lluna, es la Solidaritat.

Marqués de Robert, comte de Serra y de Sant Iscle, y senyor feudal de Torroella de Montgrí... tot aixó era, y además diputat per aquell districte, y s' ha trobat sol, débil y sense aguant pera prosseguir las sevas aventuras... perque á Catalunya, de ahont n' ha desaparegut el caciquisme, no pot haverhi ja ni una sola escepció.

A poder nosaltres, li construhiríam sobre 'l Ter aquell pont de plata á que 's fá acreedor l' enemich que fugí.

Xascarrillo de postres:

A un home que 's distingía pel seu refinat egoisme li tiravan en cara 'l seu vici abominable.

Y ell respongué ab la major frescura:

—També 'ls egoistas son filántropos. Filántropos que operém sobre nosaltres mateixos.

QÜENTOS

Passa un senyor pel carrer y un que 'l coneix molt diu á un seu amich:

—¿No veus aquell senyor? Fa miracles.

—¿Miracles?

—Sí; calcula que 's diu Miracle d' apellido, y té sis fills que son, per consegüent, altres tants Miracles.

—Tens rahó; ey, sempre que la seva dona no l' enganyi... lo qual sería el miracle més gros de tots.

Una senyora reb la noticia de que 'l seu marit ha mort en un accident de ferro-carril y, com es molt natural, se desespera.

Un seu amich tracta de consolarla, dihentli:

—Jo crech, Leonor, que encare hauria d' estar satisfeta. Figuris que vosté l' hagués acompanyat en el seu viatge y hagués mort ab ell, ¿quí quedaria al món pera plorar-lo?

ATENCIÓ

Degut á la índole especial de la vinent senmana, el pròxim número de LA ESQUELLA sortirà el dijous día 27.

Antoni López, editor, Rambla del Mítj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Edició popular

EL MISTIC

PER

SANTIAGO RUSIÑOL

Preu: UNA PESSETA

Resumen Bibliográfico

MAYO 1907

SE FACILITA GRATIS

OBRA NOVA

D'EN

JOSEPH BURGAS

Fruyt d'amor

Un tomo en octau, esmeradament imprés. . . . . Preu: 2 pessetas

Obras de ANATOLE FRANCE

à Ptas. 3'50 tomo

El lirio rojo
 El pozo de Santa Clara
 El libro de mi amigo
 Sobre la piedra inmaculada
 El figón de la Reina Patoja
 Historia cómica
 Opiniones de Jerónimo Coignard
 El crimen de un académico

B. PÉREZ GALDÓS

EPISODIOS NACIONALES

CUARTA SERIE

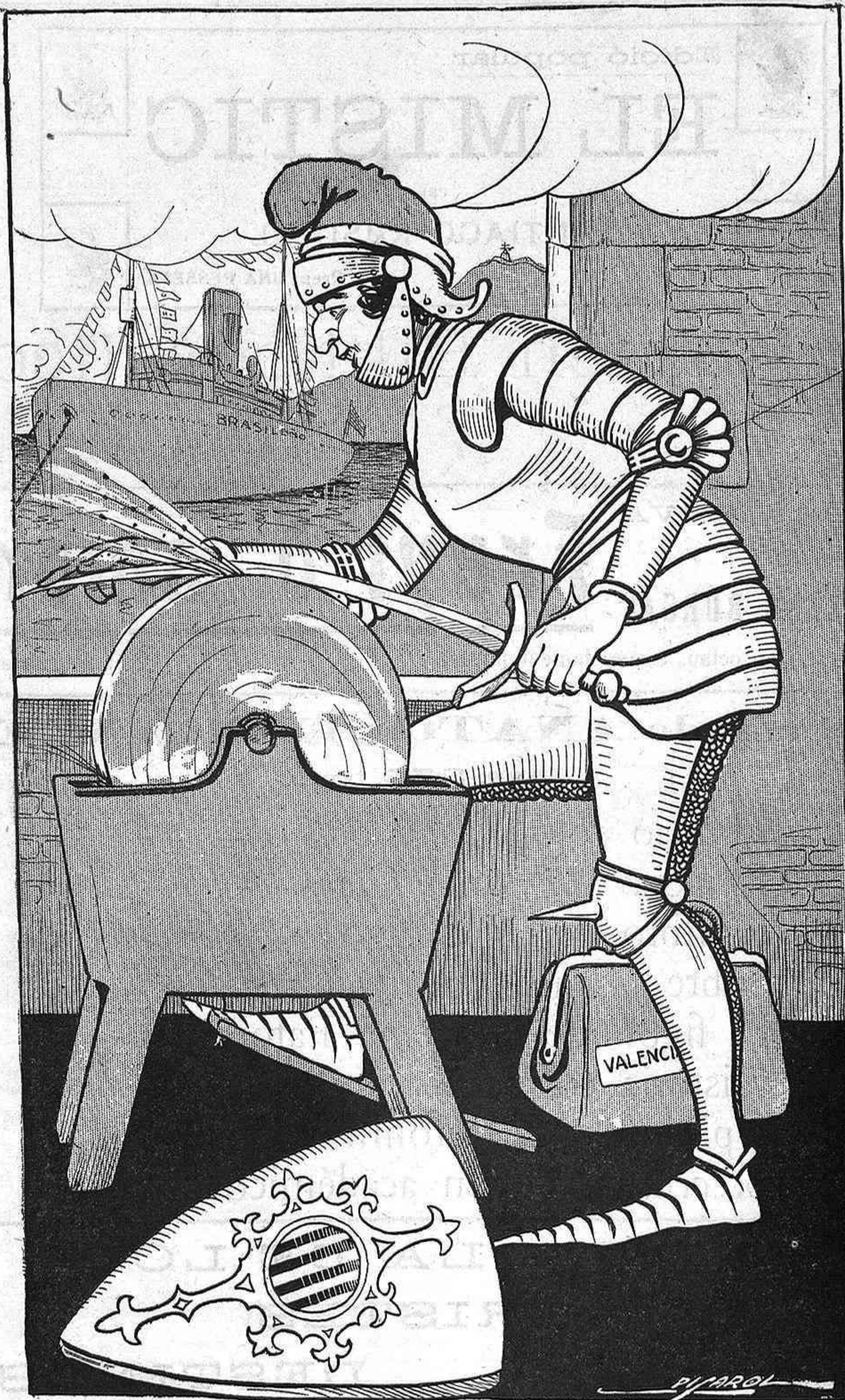
Precio: DOS pesetas

LA DE LOS
 TRISTES

DESTINOS

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d'extravíos, si no 's remet ademés un ral pera certificar. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

SANT JORDI SE 'N VA Á VALENCIA

—Esmolém la espasa bé,
per si allà el drach me sortia...